

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

VARYBOND TYPE 15-32M

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

Tiiviste.

1.2.2 Toimialakoodi

G 466 Muiden koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden tukkukauppa

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

2 Liima- ja sideaineet

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

HL Group Oy

Katuosoite

Hiekkakiventie 5

Postinumero ja -toimipaikka

00710 Helsinki

Puhelin

0207 445 200 (vaihde)

Y-tunnus

0108731-2

Sähköposti

hlgroup@hlgroup.fi

1.3.3 Ulkomaisen valmistajan tiedot

ITW Chemische Produkte GmbH & Co. KG / Product safety department

Mühlacker Str. 149

D-75417 Mühlacker

Saksa

Puhelin: +49 7041 96340

Telefax: +49 7041 963429

Sähköposti: info@itwcp.de; www.itwcp.de

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

112, yleinen hätänumero.

(09) 471977 tai (09) 4711 (keskus), Myrkytystietokeskus/HUS, Tukholmankatu 17, 00290 HELSINKI, tai PL 790, 00029 HUS.

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus****67/548/EEC - 1999/45/EC**

F, Xi; R11-36-66-67

2.2 Merkinnät

Sisältää isosyanaatteja. Noudata valmistajan antamia ohjeita.

67/548/EEC - 1999/45/EC

F

Helposti syttyvä

Xi

Ärsyttävä

R-lausekkeet

R11

Helposti syttyvää.

R36

Ärsyttää silmiä.

R66

Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

S-lausekkeet

S9

Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

S16

Eristettävä sytytyslähdeistä - Tupakointi kielletty.

S23

Vältettävä huurun hengittämistä.

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

S26 Roiskeet silmistä huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
 S51 Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
 S60 Tämä aine ja sen pakkaus on käsiteltävä ongelmajätteenä.

2.3 Muut vaarat

Erikoisseloste ihmisiä ja ympäristöä koskevista vaaroista:

Tuote on luokiteltava direktiivin "Yleinen luokitusdirektiivi EU:n valmisteille" laskentamenetelmän viimeisimmän voimassa olevan version mukaisesti.

Pitkäaikaisessa tai toistuvassa ihokosketuksessa tuote saattaa aiheuttaa ihotulehduksen johtuen liuottimen ihon rasvaa poistavasta vaikutuksesta.

Luokitusjärjestelmä:

Luokitus on voimassa olevan EU-luettelon mukainen. Sitä on kuitenkin täydennetty ammattikirjallisuudesta ja toimittajayrityksiltä saaduilla tiedoilla.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset****Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
141-78-6	205-500-4	Etyyliasettaatti	20 - < 40 %	F; R11; Xi; R36; R66; R67; Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336
56-81-5	200-289-5	Glyseroli	1 - < 20 %	-
67-64-1	200-662-2	Asetoni	1 - < 15 %	F; R11; Xi; R36; R66; R67; Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H336
7631-86-9	231-545-4	Piidioksidi, kemiallisesti valmistettu	1 - < 10 %	-

3.3 Muut tiedot

Aktiiviaineseos.

Tässä kohdassa mainittujen R- ja H-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

Riisu välittömästi likaantunut vaatetus.

4.1.2 Hengitys

Toimita raittiiseen ilmaan. Oireiden esiintyessä ota yhteyttä lääkäriin.

4.1.3 Iho

Pese välittömästi saippuvedellä ja huuhtelee huolellisesti.

Jos ihoärsytys jatkuu, ota yhteyttä lääkäriin.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhtelee, myös silmäluomen alta, vähintään 15 minuuttia. Jos oireet jatkuvat, ota yhteyttä lääkäriin.

4.1.5 Nieleminen

Huuhtelee suu ja juo sen jälkeen runsaasti vettä. ÄLÄ oksennuta; ota välittömästi yhteyttä lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

-

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

-

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

- 5.1 Sammutusaineet**
- 5.1.1 Sopivat sammutusaineet**
Hiilidioksidi (CO₂), sammutusjauhe tai vesiruisku. Suuremmissa paloissa käytä alkoholinkestävää vaahtoa.
- 5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Suuritehoinen paloruisku.
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Helposti syttyvää.
Palossa voi muodostua hiilimonoksidia (CO).
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Käytä paineilmalaitetta.
Käytä täyttä suojavarustusta.
- 5.4 Muita ohjeita**
Jäähdytä palolle altistuneita astioita vesiruiskulla.
Hävitä jäämät ja likaantunut sammutusvesi viranomaismääräysten mukaisesti.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytä suojavarusteita.
Pidä suojaamattomat henkilöt poissa alueelta.
Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta.
Eistä sytytyslähteistä.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Estä leviäminen (esim. patoamalla tai öljypuomien avulla).
Älä päästä viemäristöön, pinta- tai pohjaveteen.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Imeytä nestettä sitovaan aineeseen (hiekkä, piimaa, happoja sitova sideaine, yleissideaineet, sahanpuru).
Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta.
Hävitä kerätty aines säädösten mukaisesti.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Ks. turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kohdasta 7.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
- Käsittely**
Turvallista käsittelyä koskevat tiedot
Saa käyttää ainoastaan tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.
Huolehdi hyvästä ilmanvaihdosta sisätiloissa, erityisesti lattiatasossa (huurut ovat ilmaa raskaampia).
- Palo- ja räjähdysuojaohjeet**
Eistä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
Estä varotoimenpitein sähköstaattisen varauksen muodostuminen.
Tyhjissä astioissa saattaa muodostua syttyviä seoksia.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
- Varastointi**
Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset
Saa käyttää vain astioita, jotka on tarkoitettu erityisesti tälle aineelle/tuotteelle.
Järjestä tiloihin liuottimenkestävä, tiivis lattia.
- Yhteisvarastointiohjeet**
Varastoi erillään hapettimista.
- Lisätietoja varastointiolosuhteisiin**
Säilytä viileissä ja kuivissa olosuhteissa tiiviisti suljetuissa astioissa.
Suojaa kuumuudelta ja suoralta auringonvalolta.
Säilytä astia asennossa, joka takaa hyvänn ilmanvaihdon.

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

7.3 Erityinen loppukäyttö

-

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****8.1.1 HTP-arvot**

141-78-6	Etyyliasettaatti	300 ppm (8 h) 1100 mg/m ³ (8 h) HTP2009.	500 ppm (15 min) 1800 mg/m ³ (15 min)
56-81-5	Glyseroli	20 mg/m ³ (8 h)	
67-64-1	Asetoni	500 ppm (8 h) 1200 mg/m ³ (8 h) HTP2009.	630 ppm (15 min) 1500 mg/m ³ (15 min)
7631-86-9	Piidioksidi, kemiallisesti valmistettu	5 mg/m ³ (8 h) HTP2009.	

8.1.2 Muut raja-arvot

-

8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja

-

8.1.4 DNEL

-

8.1.5 PNEC

-

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Lisäohjeet:

Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassa oleviin luetteloihin.

Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:

Vältä kaasujen/huurujen/aerosolien hengittämistä.

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty työskentelyn aikana.

Pese kädet ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Vältä tuotteen joutumista silmiin tai iholle.

Käytä ihonsuojavoidetta ihon suojaamiseksi ennalta.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Käytä lyhytaikaisessa altistuksessa tai alhaisissa pitoisuuksissa suodattimella varustettua hengityssuojainta.

Käytä pitkäaikaisessa altistuksessa tai korkeissa pitoisuuksissa kiertävästä ilmasta riippumatonta hengityssuojainta.

8.2.2.2 Käsiensuojaus

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

Suojakäsineet.

Kun tuotetta käytetään asianmukaisesti, suojakäsineiden käyttö ei ole välttämätöntä, mutta se on kuitenkin suositeltavaa.

Käsineiden materiaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta läpäisemätöntä ja kestävä.

Puuttuvien kokeiden vuoksi ei voida antaa suosituksia tuotteelle/valmistelle/kemikaalisekoitteelle sopivista käsinemateriaaleista.

Käsinemateriaalin valintaan vaikuttavat läpäisyajkojen lisäksi läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

Käsinemateriaali

Butyylikumi (BR).

Sopivan käsineen valinta ei riipu ainoastaan sen materiaalista vaan myös muista laatutekijöistä ja se vaihtelee valmistajasta riippuen.

Koska tuote on useasta aineesta koostuva valmiste, käsinemateriaalien kestävyyttä ei voida laskea etukäteen vaan se tulee testata ennen käyttöä.

Käsinemateriaalin läpäisy aika

> 120 min.

Täsmällinen läpäisy aika voidaan saada suojakäsinevalmistajalta ja sitä tulee noudattaa.

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasit.

8.2.2.4 Ihonsuojaus

-

8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen

-

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Sininen neste.

9.1.2 Haju

Asetonin kaltainen.

9.1.3 Hajukynnys

-

9.1.4 pH

-

9.1.5 Sulamis- tai jäätymispiste

Ei määritetty.

9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue

> 35 °C

9.1.7 Leimahduspiste

-5 °C

9.1.8 Haihtumisnopeus

-

9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

-

9.1.10 Räjähdysominaisuudet**9.1.10.1 Alempi räjähdysraja**

Ei määritetty.

9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja

Ei määritetty.

9.1.11 Höyrynpaine

Ei määritetty.

9.1.12 Höyryntiheys

>1 (ilma=1)

9.1.13 Suhteellinen tiheys

1,12 g/cm³

9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)**9.1.14.1 Vesiliukoisuus**

Ei sekoittuva tai vaikeasti sekoittuva.

9.1.14.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

-

9.1.15 Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi

-

9.1.16 Itsesyttymislämpötila

Ei määritetty.

9.1.17 Hajoamislämpötila

-

9.1.18 Viskositeetti

150 000 mPas (Brookfield)

9.1.19 Räjähävyys

Tuote ei ole räjähtävä. Räjähävien ilma-höyryseosten muodostuminen on kuitenkin mahdollista.

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

9.1.20 Hapettavuus -**9.2 Muut tiedot**
Liuotinpitoisuus, VOC (EY): Noin 35 %.**KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS****10.1 Reaktiivisuus****10.2 Kemiallinen stabiilisuus****10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus**

Reagoi hapettimien kanssa.

Voi muodostaa räjähtäviä seoksia ilmassa kuumennettaessa leimahduspisteen yläpuolelle ja/tai suihkutettaessa tai atomisoitaessa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Suojaa kuumuudelta ja suoralta auringonvalolta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

-

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Palamattomat kaasut/höyryt.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****11.1.1 Välitön myrkyllisyys**

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

Valmisteelle ei ole saatavilla myrkyllisyystietoja.

11.1.2 Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys

Ärsyttää silmiä.

Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:

iholla: Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

silmiin: Ärsyttävä vaikutus.

11.1.3 Herkistyminen

Ei tietoja saatavilla.

11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

-

11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot

Tuote voi aiheuttaa EY:n yleisten luokitusdirektiivien laskentamenetelmän viimeisimmän version mukaisesti valmisteissa seuraavat vaarat:

Ärsyttävä.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

-

12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille

-

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**12.2.1 Biologinen hajoavuus**

-

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

12.2.2 Kemiallinen hajoavuus

-

12.3 Biokertyvyys

-

12.4 Liikkuvuus maaperässä

-

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

-

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Yleisohjeita:

Vesistövaarallisuusluokka 1 (Saksa, valmistajan luokitus): lievästi vesistöä vaarantava.

Estä pääsy pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Suositus:

Hävittäminen on suoritettava viranomais määräyksen mukaisesti.

EWC-jäteluettelo

08 04 09 - liima- ja tiivistysmassajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita.

13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista

Suositus: Hävittäminen on suoritettava viranomais määräyksen mukaisesti.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

YK 1133

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

LIIMAT

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

3 (F1) Palavat nesteet

14.4 Pakkausryhmä

II

14.5 Ympäristövaarat

IMDG: Merta saastuttava aine: Ei.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

ADR/RID: Vaaran tunnusnumero: 33.

IMDG: EmS: F-E, S-D.

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

-

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

Tuote on luokiteltu ja merkitty EY-direktiivien ja kansallisten säädösten mukaisesti.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

-

KOHTA 16. MUUT TIEDOT**16.1 Muutokset edelliseen versioon**

Uuden lainsäädännön mukainen käyttöturvallisuustiedote. Muutoksia kaikissa kohdissa.

16.2 Lyhenteiden selitykset

-

VARYBOND TYPE 15-32M

Päiväys: 12.12.2011

Edellinen päiväys: 3.6.2009

16.3 Tietolähteet

1) Aikaisempi käyttöturvallisuuustiedote. 2) Valmistajan toimittama käyttöturvallisuuustiedote, 19.12.2007. 3) Tiedotteen uusimishetkellä voimassa oleva vaarallisia kemikaaleja ja niiden tiekuljetusta sekä käyttöturvallisuuustiedotetta koskeva lainsäädäntö.

16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

1999/45/EY.

16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista

R11 Helposti syttyvää.

R36 Ärsyttää silmiä.

R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

16.6 Työntekijöiden koulutus

-

16.7 Käyttörajoitukset

-

16.8 Lisätiedot

Käyttöturvallisuuustiedotteen tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämyksemme. Tiedote ei ole takuu tuotteen ominaisuuksista eikä luo oikeudellisesti sitovaa sopimussuhdetta.

Yhteydenotto: ITW Chemische Produkte GmbH & Co. KG, D-75417 Mühlacker, Saksa.